Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 13, 1982 No. 29. VOL. LXXXIX.

У ВАШІНҐТОНІ ВІДЗНАЧЕНО РОКОВИНИ ДЕРЖАВНОСТИ

Частина української групи і деякі конґресмени у бюрі спікера Палати Репрезентантів Томаса О'Ніла.

Вашінґтон. — У завершенні відзначень світлих річниць Української Державности, Незалежности і Соборности проголошених Актами 22-го січня 1918 і 22-го січня 1919 років, також і у столиці З'єднаних Стейтів Америки, а зглядно на Капітолі, відбулись відповідні урочистості підготовлені Інформаційним Бюром УККА з допомогою президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського і місцевого відділу.

У вівторок, 26-го січня ц. р., на сесії Конґресу, о. Іван Куліш, парох УПЦ в Гадсоні, Н. Й., провів молитву в намірені українського народу. Спонзорами цих відзначень в Палаті Репрезентантів були конґресмени Дж. Соломон і С. Стреттон із стейту Ню Йорк. Після короткої церемонії, під час якої виступали з промовами численні конґресмени, виступи яких опісля появилися у Конґресовому рекорді з 26-го січня 1982 року, відбулось прийняття в Конґресі, яке патронували проф Л. Добрянський і конґресмен Дж. Соломон.

В четвер, 28-го січня, о год. 6-ій вечора, в залі сенатського будинку ім. Дирксена відбулось прийняття під патронатом сенаторів Альфонса М. Д'Амато з Ню Йорку і Кристофера Дж. Дадда з Коннектикату та конґресмена Дена Риттера з Пенсильванії. З них присутній був тільки сен. Дадд, а два інші прислали привіти. У прийнятті взяли участь п'ять сенаторів і 15 конґресменів, працівники їх бюр, члени Державного Центру УНР — проф. Микола Степаненко і Стефанія Букшована, представники Централі і відділів УККА з різних стейтів, речники крайових і місцевих організацій та відпоручники інших національних груп.

Від імені президента Рональда Реґена українців вітав Джек Бирджес, підкреслюючи, що ідея волі є непереможною, доказом чого є змагання, які ведуться не тільки в Україні, але також в інших поневолених країнах. Він побажав українцям успіху у їхніх зусиллях допомогти українському народові.

В імені польської профспілки „Солідарність" виступив її член Мірек Хоєцкі, який перебуває в ЗСА.

Дж. Алсоп згадує про голод в Україні

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Видавництво Вайкінґ Пресс надрукувало 256-сторінкову, багато ілюстровану книжку про 32-го президента ЗСА, Френклина Д. Рузвелта, присвячену століттю з дня його народження. Автором книжки є видатний журналіст Джозеф Алсоп. Як молодий журналіст і вашінґтонський кореспондент нюйоркської газети „Ґералд Трибюн", він мав змогу часто зустрічати президента Рузвелта. Крім того, родина Алсопів була споріднена з Рузвелтами, як теж і з родиною дружини президента Елеонорою.

Згадуючи голод ранніх 1930-их років, Алсоп у своїй книжці називає ту трагедію „страшною правдою", яку ганебно приховав Волтер Дуранті, московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу". Про штучно створений голод в Україні, як твердить Алсоп, подав совісно зібрані вістки, Вілліям Стовнман, кореспондент газети „Чикаґо Дейлі Нюз" на основі власних спостережень. Москва тоді дала всі можливості В. Дурантові поїхати в Україну, одначе Дуранті переслав на Захід звідомлення що в Україні він не бачив жадних познак голодових жахіть.

Цей, як пише Алсоп, Дурантівський „ковер-ап" продовжувано й опісля вже ніхто на Заході не розказав про голодову смерть мільйонів українців.

Дж. Алсоп відомий не лише серед американців, але теж і укріанській громадськості, зокрема колам тих жертвенних людей, що творили Український Гарвард і слідкували за його розвитком. Він був впродовж чотирьох років (1974-78) головою Контрольного Комітету для українських студій в Гарвардському університеті. Цей комітет, в склад якого увійшли визначні українські й американські особистості, приготовив і опублікував 1975 року обширний звіт про стан україністики в Гарвардському університеті. На зустрічі з представниками ФКУ та з репрезентантами укрінських установ і організацій 13-го грудня 1974 року, Алсоп підняв знаменний тост: „За членів української спільноти в західній гемісфері, які трудом та жертвенністю збудували й пустили в хід корабель навчання та науки, який має нести цінний вантаж історії та культури їхніх предків; за успіх науковців, які кермуватимуть тим кораблем, тепер і в майбутньому, щоб він міг допливсти до безпечної пристані високих здобутків".

Алсоп є й надалі в контакті з українськими чинниками Гарварду, зокрема з проф. Ігорем Шевченком, співдиректором УНІҐУ.

ЯСІР АРАФАТ, ЛІДЕР ПВО, ЗВЕРНУВСЯ ДО ВСІХ арабських держав, щоб вони уможливили палестинським терористам вести акції проти Ізраїля з їхніх теренів. Його звернення стосувалося в першу чергу Йорданії і Сирії. В Йорданії ПВО колись мала свої бази й звідти її терористичні групи нападали на ізраїльські оселі. Ізраїль після тих нападів проводив відплатні акції проти Йорданії і населення Йорданії значно терпіло на цьому. Тому король Йорданії дав доручення після кількакратного упімнення усунути терористів силою з терену Йорданії. Терористи поставили збройний спротив і в збройних зударах потерпіли вони важкі невдачі, але з того часу їхніх боївок на терені Йорданії немає, а ті терористи, які там знайдуться, не важаться організовувати більших акцій. Сирія також не дозволяє зі свого терену організовувати напади на Ізраїль, хоч сама вважає себе у стані війни з ним.

МАДРИДСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЖЕ БУТИ ВІДЛОЖЕНА

Мадрид, Еспанія. — Після двох днів виступів і дискусій Конференція в Мадриді опинилася в повному імпасі і з дипломатичних кіл повідомляють, що по всякій правдоподібності єдиним виходом буде знову її відложення.

Мадридська конференція в справі перевірки примінення Гельсінкських угод належить до найбільш бурхливих конференцій останньої декади. Використовуючи свої збройні переваги й непідготованість Заходу, Совєтський Союз посередньо через своїх сателітів і сам безпосередньо виступає щораз агресивніше й нападає на різні країни. Після збройної інтервенції в Етіопії, в якій брали участь совєтські військові дорадники й інструктори та в різних інших африканських країнах, Совєтський Союз перевів зовсім одвертий збройний напад на Афганістан. Боротьба афганського населення із совєтською армією та з афганськими совєтськими помічниками триває вже понад два роки і її кінця не видно.

Ще не закінчивши збройну агресію проти Афганістану, Москва спричинила збройну інтервенцію в Польщі. Навчена прикрим досвідом, вона цим разом наштовхнула польську армію та її командування на перебрання влади, проголошення воєнного стану та передання влади спеціяльно створеному Комітетові національного спасіння. Ні повний склад того комітету, ні його повновласті досі не з'ясовані, хоч на це немає потреби, бо всі доручення приходять з Москви каналами комуністичних партій.

Мадридська конференція не могла не зайнятися польською справою, бо власне такі питання мала на увазі Гельсінкська конференція, коли 1975 року вирішувала свої кінцеві ухвали. Мадридська конференція, яка згідно з кінцевими ухвалами у Гельсінках мала зайнятися перевіркою примінення, тих ухвал, стала форумом гарячих конфліктів. Відложена на Різдвяні вакаціі, вона розпочала свою кінцеву сесію у вівторок, 9-го лютого. В наслідок неуступчивого становища совєтської, польської і інших сателітних делегацій конференція станула на мертвому пункті. Представники деяких країн, учасників конференції, запропонували відложити її, а з совєтських кіл та від сателітів проникають інформації, що Москва ревідує своє становище в справі продовжування Гельсінкських конференцій в майбутньому взагалі.

Москва просить дальших позичок на будову газопроводу

Париж, Франція. — Це вже стало ритуалом, що кожних декілька тижнів Москва і західньоевропейські банкири заключують черговий договір про позику на будову газопроводу з Уренґой, в Сибіру, до Західньої Европи. Цим разом французькі банкіри підписали таку позику Москві.

Група французьких банків при підтримці французького уряду підписала з Москвою умову про позичку в сумі 140 мільйонів долярів. Гроші ці призначені на заплату за французькі машини й устаткування в початковій стадії побудови того газопроводу. Як тепер стало ясно, Москва не розпоряджає відповідними фондами й тому Европа мусить оплатити все своїми фінансовими ресурсами. Згідно із заявою совєтських речників ця позичка мала б бути останньою для закупу французьких виробів.

З американського боку підкреслюють що остання позичка, як і попередні уможливлює совєтському урядові призначувати свої власні фонди на мілітарні потреби. Хоч мілітарна потуга СССР розбудована до неймовірних розмірів, Совєтський Союз приспішено розбудовує її далі. Остання позика французьких банків мала підтримку французьких офіційних кіл, але французький уряд не дав на неї своєї ґарантії. Брак тієї ґарантії значно підніс кошти позички та її опроцентування.

Призначення тієї позички французами викликало здивування серед німецьких банкірів, які недавно відмовили позички на ту ціль, обстоюючи думку, що Москва повинна із своїх фондів покрити початкові видатки й закуп машин та знаряддя, потрібних при будові. Французька позичка звільнила її від тієї потреби. Кредити призначені Совєтському Союзові для будови газопроводу з Сибіру і ті, що ще будуть признані, піднесуть загальне заборгування совєтського бльоку в західніх банках і державах до головокружної висоти 100 більйонів долярів. Серед західніх банкірів щораз голосніші голоси остороги про завеликий риск. Одначе ті голоси остороги залишаються без наслідків так, як це було і в польському випадку, де банки понадавали кредитів, а Польща тепер нездібна платити ні основних капіталів, ні відсотків й ті мусять бути покриті з державних фондів.

Знижка цін на нафту триває далі

Лондон, Англія. — Завелика подача нафтової ропи і спад попиту на неї на світових ринках викликують дальшу знижку ціни. Британська нафтова оливна корпорація повідомила, що вона обнижує ціну нафтової ропи найвищого ґатунку на три центи на ґальон. Після недавньої знижки ціни на ропу різними іншими продуцентами, британська знижка матиме глибший наслідок.

Англія продукує близько двох мільйонів барилок ропи денно, що не лише задовольняє потреби внутрішнього ринку, але також частина йде на експорт. Величиною своєї продукції Англія є на рівні Лівії, одначе її нафтові поля значно ближче европейських індустріяльних країн, головних відборців тієї ропи. Господарський застій, який поглиблюється й заповідається на довше тривання, потягає за собою постійне обнижування її спожиття. Статистичні дані за місяць січень цього року показують, що спожиття ропи в цьому місяці впало на 19 відсотків у порівнянні з минулим роком. Деякі країни, як наприклад Савдійська Арабія, головний світовий продуцент нафтової ропи, обнизила свою продукцію з біля 10 мільйонів барилок денно на 8,5 мільйонів, одначе це було замало, щоб усунути надмір ропи на ринку. Згідно з плянами ОПЕК, Організації країн-продуцентів нафтової ропи, ще в жовтні минулого року подача й попит ропи повинні були бути вирівняні. Одначе членам ОПЕК не вдалося цього осягнути. Деякі продуценти не тільки не обмежили своєї продукції, але навпаки збільшили її з огляду на великі фінансові потреби. До тих країн належить Іран, який має величезні фінансові запотребування у зв'язку з війною з Іраком і тому робить усі можливі зусилля, щоб піднести продукцію й експорт ропи без огляду на її теперішню низьку ціну.

ЛІДІЮ ВАЩЕНКО ПОВЕРНЕНО ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ АМБАСАДИ

Лідія Ващенко (справа) під час короткої зустрічі із сестрою Вірою (зліва) і братом Олександром перед відлетом до Черногорська.

Москва. — Лідія Ващенко вірна секти п'ятидесятників в Совєтському Союзі, яка перебувала три і пів року в американській амбасаді в Москві, звідки її доставлено до публічного шпиталю, де її перебрали представники совєтської влади, повернулася до амбасади після підлікування.

В американській амбасаді перебуває шість членів родини Ващенко, які разом з Лідією прибули три і пів року тому з Сибіру до Москви, щоб дістати дозвіл совєтських властей на виїзд за кордон. Ващенки намагалися виїхати за кордон СССР, щоб уникнути переслідувань з боку совєтської влади та комуністичної партії за їхні релігійні переконання. Коли їм влада відмовила права виїзду й наказала їм повернутися в Сибір, вони пошукали захисту в американській амбасаді. Звідти вони робили дальші заходи на виїзд, а коли їм постійно відмовлювано, Лідія Ващенко і її мати Августина розпочали голодівку. Наслідком тієї голодівки Лідія так занепала здоров'ям, що її треба було доставити до шпиталю.

Світова опінія до тої міри обурена поступуванням совєтської влади у відношенні до родини Ващенків, що вона була змушена не лише доставити Лідію до американської амбасади після підлікування, але й пообіцяти їй та її родині, що вони можуть дістати дозвіл на виїзд в місті, в якому вони жили в Сибіру, в Черногорську.

Лідія заявила на пресовій конференції, яку відбула родина Ващенків після її повороту до амбасади, що вона разом із своєю сестрою Вірою та братом Олександром відлетять до Черногорська, щоб переконатися, чи влада направду видасть їм документи виїзду. Від'їзд мав відбутися в п'ятницю, 12-го лютого. Лідія заявила, що коли вони не дістануть до березня дозволу на виїзд, вона розпочне голодівку й голодуватиме, доки не дістане відповідних документів.

З поінформованих джерел у Москві подають, що мабуть совєтська влада вирішила розв'язати справу виїзду родини Ващенків позитивно, щоб уникнути дальших клопотів.

У світі

ПІСЛЯ 17 МІСЯЦІВ ТРИВАННЯ ВІЙНА МІЖ Іраном і Іраком увійшла в імпас. Ні одна сторона нездібна на будь-яку ініціятиву на більшу скалю. В останньому часі Іранові вдалося відбити деякі прикордонні райони, які на початку війни здобули війська Іраку, але на заповіджену в Теґрані офензиву більших розмірів Іран не зміг здобутися. Закордонні чинник звертають спеціяльну увагу на поведінку курдів. Курди мешкають великою масою в обидвох країнах, обидві держави вони вважають своїм ворогом і в обидвох державах були переслідувані й нищені. Одначе в теперішньому воєнному конфлікті курди не станули ні по одному, ні по другому боці, не знаючи, котра сторона виграє. Керівництво курдів щадить свої сили до рішучого моменту, коли можна буде своїми силами перехилити перевагу в один, чи другий бік і таким чином здобути якнайбільше для свого власного населення. Крім реорганізації своїх військових формацій Ірак намагається дістати збільшену допомогу в людях і матеріялі від інших арабських країн.

ЛІВІ ПАРТИЗАНИ ЗДОБУЛИ ТРИ ЛЬОКАЛЬНІ радіостанції й через них подали різні заклики й повідомлення. В тих повідомленнях вони подали, що всі чотири більші ліві партизанські групи, об'єдналися в одне тіло й відтепер виступатимуть разом. Акція здобуття радіостанцій була їхньою першою спільною акцією. Після проголошення протиурядових закликів та інформацій через радіо ліві партизани опустили перед надходячими урядовими відділами станції й подалися в ліси. Наступного дня в різних пунктах Ґватемалі вибухли бомби, які вчинили матеріяльні шкоди, але нікого не вбили. Партизани заявили у своїх радіоповідомленнях та в летючках, що вони вестимуть революційну боротьбу проти уряду очоленого президентом Ромеом Люкасом Ґарсія аж до перемоги. Всякі переговори й компроміси вони виключили.

В БАД ТЕЛЬЦ, БАВАРІЯ, БОМБА ВАЖКО поранила Кая Мірендорфа, організатора втеч із Східньої Німеччини на волю до Західньої Німеччини. Мірендорф отримав листа, у якому була бомба, що експльодувала, коли він відкривав листа, нічого не сподіваючись. Дружина Мірендорфа також легко поранена. Люди, яким Мірендорф допоміг втекти на Захід, нараховуються кількома сотнями. Серед них є такі, що заплатили за допомогу у втечі, а є й такі, яких Мірендорф перекинув безкоштовно.

В ЖЕНЕВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ РІЧНА СЕСІЯ КОМІСІЇ прав людини при ОН. Сесія ця кінчається наступного місяця. В часі теперішньої сесії голова тієї Комісії голляндець Тео ван Бовен зголосив свою резиґнацію. На засіданні комісії він подав причини своєї резиґнації. Ван Бовен зрезиґнував тому, як сказав він, що ОН в Ню Йорку не притримується постанов і напрямних схвалених основниками ОН. ОН в Ню Йорку, зокрема Генеральна Асамблея і Рада безпеки, виносять постанови не на підставі фактів і обов'язуючих в ОН норм, а на підставі своїх політичних орієнтацій. Тратить на цьому в першу чергу захист людських прав установами ОН. Одні країни є засуджувані за те саме, що другим вільно і про що на форумі ОН не згадується. Ван Бовен запропонував цілий ряд змін в ділянці оборони людських прав, завдяки яким можна буде їх краще обороняти. Після виступу Ван Бовена західні делеґати зареаґували оплесками, а речник Совєтського Союзу Валеріян Зорін висловив свої застереження.

„ЛИСТОК МІЖНАРОДНОЇ АМНЕСТІЇ" ПИШЕ ПРО Ю. ШУХЕВИЧА

Юрій Шухевич

Лондон, Англія. — Офіційне видання організації Міжнародна Амнестія, з її осідком тут, у числі 2-му за лютий цього року, „Листок Міжнародної Амнестії", серед матеріялів про інших в'язнів сумління, заарештованих і утримуваних по багатьох в'язницях різних країн світу, присвячує статтю українцеві Юрієві Шухевичеві. В статті сказано, що він — „48-річний українець, який провів 30 років у совєтських тюрма і у виправно-трудових таборах; він тепер відбуває 15-річний термін ув'язнення і заслання в глибині країни".

Далі в статті розповідається, що Ю. Шухевича як підлітка було вперше заарештовано і засуджено на 10 років ув'язнення в 1948 році тільки за те, що він був „сином націоналістичного провідника", і в дужках дано пояснення про ген. Тараса Чупринку: „Роман Шухевич, провідна постать в українському націоналістичному русі спротиву 1940-их років, забитий совєтськими військами безпеки в 1950 році".

Про Ю. Шухевича далі подано, що його поновно арештували в день, коли він відбув свій перший присуд і мав бути звільнений, — в серпні 1958 року. Оскаржили його тоді в „антисовєтській аґітації і пропаґанді" і дали йому новий термін — 10 років дальшого ув'язнення. „Йому не дозволили повернутися в Україну і після відбуття другого покарання, — пишеться в „Листку", — і він поселився у Нальчику на Північному Кавказі. Під час головного розторощуючого наступу на український дисидентизм напочатку 1972 року, він був знову заарештований, хоч Ю. Шухевич не був заанґажований у жодний відкритий протестний рух. Його засудили знову на 10 років ув'язнення і п'ять років заслання вглиб СССР, і цей раз знову за 'антисовєтську аґітацію і пропаґанду'; це обвинувачення спирається на обтяжуючі його докази: кілька сторінок, писаних рукою, з чернетки запису його спогадів. Його тримають в тюрмі Чистополь у Татарській АССР, де умови є найбільш суворі для ув'язнених, ніж будь-де в каральній системі Совєтського Союзу. В березні 1982 року Юрій Шухевич має бути висланий вглиб країни. Він одружений, має двоє дітей і його здоров'я слабе: він хворіє на серце і виразку шлунка".

Кінчається стаття закликом-пригадкою до всіх, хто читатиме цю статтейку Міжнародної Амнестії про Ю. Шухевича, писати „чемні листи з проханням до президента Леоніда Брежнєва".

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В КОНЦТАБОРАХ ПОЛЬЩІ

Ню Йорк, Н. Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нещодавно з України прийшла вістка, що ще весною 1981 року в Білій Церкві Київської области заарештовано Анну Василівну Шевчук.

Її звинувачували в збиранні інформацій для московської Гельсінкської групи про порушування людських прав і про зловживання психіятрією в Україні. Її засудили на три роки позбавлення волі і вона перебуває в концтаборі біля Одеси (270059 СССР, Одеса-59, учр. ЮГ/311, обл. 74-15-20).

З Польщі прийшли вістки, що під час масових арештів у зв'язку з проголошенням „воєнного стану" були заарештовані деякі діячі Союзу українських студентів в Польщі. Вони перебувають в концтаборах для політичних в'язнів і досі їм не інкриміновано ніяких статтей кримінального кодексу.

В Америці

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ЕДВАРД КАЧ ЗАЯВИВ кореспондентам, що він персонально не дбає коли Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй вирішить перенести централю цієї міжнародої організації до іншого міста, а навіть до іншої держави. „ОН повинні самі рішити чи їм вигідно залишатися у цьому місті", — заявив Кач озлоблений критикою речників ОН за те, що він вийшов з пропозицією написати нові гасла на стіні Ісаї, яка приміщується напроти ОН, про „лицемірність, неморальність і боягузство у світі". Новий генеральний секретар ОН Ґавіє Перез де Куеяр і й інші речники ОН думають, що пропозиція Кача виходить із злоби і пімсти за протиізраїльську резолюцію, прийняту в Об'єднаних Націях із засудом за анексацію Ґолянських височин. Ці цитати, пропоновані посадником, мусять бути ще затверджені міською комісією мистецтва. Речник ОН, Ганс Янічек, заявив, що Кач може говорити, що він хоче і критикувати працю цієї установи, але коли він виписуватиме гасла проти ОН на стіні напроти головної квартири, це вже дуже далекойдучий крок. Він додав, що Генеральний Секретаріят перевірить справу можливости переносу ОН в інше місце.

СЕНАТОР ЕРНЕСТ ГОЛЛІНҐС, ДЕМОКРАТ з Південної Каролайни, приймаючи виклик президента Роналда Реґена, щоб виходити з кращою альтернативою, або мовчати запропонував, на превелике здивування багатьох законодавців, новий проєкт бюджету, який передбачає наполовину менший дефіцит. Голлінґс пропонує скоротити дефіцит із запропонованих 91,5 більйонів до 42 більйонів долярів з передумовою, що Конґрес погодиться на замороження всіх видатків і податків. Речники Уряду, зокрема представники відділів бюджету і фінансів, назвали проєкт Голлінґса „нереальним", а навіть „наївним". Не так однак думають законодавці і то обидвох партій. Навіть сенатор Говард Бейкер, лідер республіканської більшости в Сенаті, заявив, що проєкт Голлінґса заслуговує на увагу. Заява Бейкера вказує, що багато республіканців незадоволені високим дефіцитом у бюджеті. Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив після того, що Президент є готовий прийняти корисні пропозиції і застановитися над змінами запропонованого бюджету, якщо б такі зміни мали приспішити затвердження його в Конґресі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поклін Вашінґтонові

Джордж Вашінґтон народився насправді 11-го лютого 1732 року, але після зміни календаря в Америці ця дата пересунулась на 22-го лютого. Проте всі стейти в Америці відзначають День Вашінґтона у третій понеділок лютого, що припадає на 15-го цього місяця. У деяких стейтах називають цей день „Днем Вашінґтона й Лінкольна": насправді Абрагам Лінкольн, 16-ий з черги президент ЗСА, народився 12-го лютого 1809 року. І так, як Вашінґтон вважається „батьком" цієї країни, так Лінкольн ввійшов до історії, як „Великий Еманципатор" і той що зберіг єдність країни коштом кривавої громадянської війни.

Джордж Вашінґтон був не тільки першим президентом З'єднаних Стейтів Америки. Мало є у всесвітній історії осіб, які були б, як Джордж Вашінґтон, знаменитими полководцями-стратегами і одночасно великими державними мужами. Мало хто з великих постатей у всесвітній історії був, як Вашінґтон, полководцем, державним мужем та ще й ідеологом: адже американська Конституція, в якій схоплена основна ідеологія американського народу й система американської держави, — це той „праведний закон Вашінґтона", що його прославляв, його прагнув для України і тужив до нього Тарас Шевченко.

І тому ми, українські поселенці в Америці, маємо подвійний обов'язок прославляти Джорджа Вашінґтона з нагоди 250-ліття його народин, — як начального вождя в американській визвольній війні, як першого президента Америки і як того, який поклав основи під ту демократичну систему, яка стала ідеалом для Шевченка — для всіх українців у світі сущих.

Вашінґтон був щасливою людиною, бо ще за свого життя втішався найглибшою пошаною і любов'ю у всьому народі і ще за свого життя міг оглядати величаві плоди своїх діл, свого духа. Це — велетень, людина складної і трудної вдачі, але такий праведник, яким став і його „праведний" закон. Він поклонявся правді і не визнавав жадної гри, в якій орудувано би фальшем і брехнею. Він був відважним вояком-старшиною, був людиною амбітною, але свої амбіції ніколи не заспокоював крутими неетичними методами.

І за все те, за його відданість народові, за його успіхи, як головнокомандуючого повстанськими військами американських стейтів проти Англії, за його державницький розум, обрано його одноголосно на першого президента ЗСА і наділено іменням „батька народу". Таким він був ще за свого життя і таким перейшов до всесвітньої — зокрема американської — історії.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ В ІРАНІ ПОВІДОМИЛИ, що їм вдалося схопити й знищити керівне ядро протиурядових революціонерів. Згідно з повідомленням уряду це повинен бути смертельний удар по протиурядовим елементам. В ліквідації тих елементів вбито також дружину Массуда Раджаві, лідера Мугадженів-а-Хальк, який перебуває в Парижі.

Василь Качмар

БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ

У 90-річчя народин і 65-річчя священства

II

Не можливо не повірити в те, що це тільки Божа рука 9-го лютого 1963 року привела каторжника Митрополита Йосифа зі Сибіру до Риму. Вже на І-ій сесії Вселенського ІІ-го Ватиканського Собору в 1962 році наша Матірна Церква була присутня містерійно і свідчила про героїзм нашого Митрополита Йосифа та його Владик на засланні і таборах смерти. Тому не диво, що прибуття на ІІ-гу сесію Собору Кир Йосифа Сліпого зелектризувало не тільки українців, але весь християнський світ. Дня 11 жовтня 1963 року промовляв на Соборі Блаженніший Йосиф. Вже сама його поява викликала спонтанні оплески, хоч не було дозволено оплескувати промовців. Одначе Отці Собору хотіли таким чином виявити нашому Митрополитові особливу пошану за його геройські страждання. Він, подякувавши Богові та Пресвятій Богородиці за чудесне врятування його з московської неволі, говорив переконливо про колегіяльність, жонатий дияконат у Христовій Церкві, про соціяльні та релігійні проблеми в сучасному світі і закінчив внеском, „щоб Отці Собору піднесли Києво-Галицьку Митрополію до гідности Патріярхату"! Дві тисячі і сто Отців Собору повстанням зі своїх місць і оплесками привітали пропозицію Отця Йосифа. Всі почитні часописи, італійські та французькі, відмітили промову Митрополита Йосифа. Італійське телебачення того ж вечора назвало Їх Блаженство „Українським Патріярхом!"

Аргентинський єпископ Бонамін заявив, що „Митрополит Сліпий був ознакою сучасної епохи історії Церкви, якою був св. Атанасій у своїй епосі. Його постать пряма, як правда. Обличчя остроумне, одначе його погляд глибокий тих очей, які бачили весь біль, як очі Данте в новому пеклі, яке створили московські атеїсти, переслідуючи віруючих в Бога християн. Всі, що його слухали, — продовжував єпископ Бонамін — переконалися, що Митрополит Йосиф — це світильник і він є одним із тих, якому мабуть Бог дозволив переплисти розбурхані моря"...! Одначе, як писав тоді швайцарський часопис „Базлєр Нахріхтен", Москва вже другого дня після внеску Блаженішого про Патріярхат нашої Церкви, запротестувала у Ватикані проти Українського Патріярхату. „Обсерватори" російської православної церкви Боровой і Котляров одержали строгий наказ із Москви, щоб паралізувати всяку акцію Блаженнішого на Соборі й у Ватикані в справі Києво-Галицького Патріярхату. Москва бо зрозуміла, що твориться могутня протимосковська сила в Україні й у вільному світі. Римська курія також нерадо бачила Патріярхат Української Церкви і тому вирішено справу Патріярхату нашої Церкви віддати соборовій комісії про Східні Церкви, розуміється — католицькі, яка рішила, що „нові патріярхати, там де заходить потреба, поручається встановити Вселенським Соборам або Папі Римському". Треба відмітити, що видатний вчений єзуїт Вільгельм де Вріст твердить у своїй праці п. з. „Рим і східні патріярхати", що в історії церкви ні папи, ані Вселенські Собори не встановили ні одного патріярхату на Сході!

Одначе від 11-го жовтня 1963 року аж по сьогодні справа Патріярхату нашої Церкви становить істотний елемент українського церковного і національного життя і змагань. Того ж бо дня уся українська Ієрархія устами Блаженнішого Отця Йосифа заявилася за Патріярхат Києво-Галицької Митрополії. Важливе те, що це вперше в історії нашої Церкви оця велика ідея стала власністю усього українського мирянства. І це є отой знаменний феномен першого виступу Кир Йосифа на другій сесії Собору, що святі, історичні права Церкви Київського християнства виведено на широку арену цілого християнського світу. Почалась завзята боротьба. За зброю обрав собі Блаженніший Йосиф такі християнські чесноти, як: глибоку віру, любов і непохитну волю. Під гаслом правди і права Їх Блаженство завзято змагає до привернення церковно-адміністративної самоуправи Українській Католицькій Церкві, що від чотирьох сторіч є наріжним каменем поміж нашою Церквою і Апостольською Столицею. Ідея Блаженнішого Йосифа — це обновити історичні права Києво-Галицької Митрополії, обкраяні чужими і своїми на шляху обездержавленого народу.

Дня 21-го листопада 1964 року після довгих дискусій Собор схвалив Декрет про Східні Католицькі Церкви. У ньому є такі важливі постанови: Непорушність традицій кожної Помісної Церкви, однакова гідність усіх Помісних Церков, постанова, щоб права і привілеї Східніх Церков були привернені, а ці права є ті, які мали силу в час єдности Сходу і Заходу. Прикре те, що в тому часі в єдності наших Владик постав вилім. Блаженніший Йосиф робив заходи, щоб скликати Синод, але безуспішно. В окремому Посланні до Владик Отець Йосиф підкреслив, що „єдність мусить бути привернена, бо за роз'єднання історія осудить Владик". Це допомогло. У вересні 1969 року відбувся у Римі Синод. Відкриваючи його, Блаженніший Йосиф заявив: „Згідно з Декретом про Східні Католицькі Церкви ми станули безповоротно на патріярхальних началах і від них не відступимо"! Тоді у висліді нарад наші Владики підписали листа до Папи Павла VI, прохаючи встановити Києво-Галицький Патріярхат. Москва негайно вислала до Риму „паломництво" в особах митрополита Нікодима й архиєпископа Філарета, які загрозили Ватиканові, що діялог буде припинений, якщо Папа встановить Український Патріярхат. Папа неґативно поладнав прохання нашого Єпископа, пишучи: „Не можу, бодай під теперішню пору". Очевидно, що мотиви були не пасторальні, але політичні, себто спротив Москви! Все ж таки в наступних 1971 і 1973 роках відбулися V і VI Синоди, вибрано постійний Синод і схвалено Устав-Конституцію Помісної Української Католицької Церкви. Одначе Римська Курія уневажнила всі Синоди наших Владик. Секретар стану Війо писав тоді кожному нашому Владиці дослівно: „Між Вашою Церквою і папською владою немає посередньої юридичної влади. А відклик до помісности й автономности Української Церкви — юридично не є зрозумілий".

(Закінчення на стор. 3)

З МОГО ВІКНА
Іванна Савицька

Ой, не шуми вітре...

Страшно дивитись з мого вікна, як шаліє надворі вітер, як погинаються гейби високі шпилі Ню Йорку, як колишуться хмаросяги в борні з вітряним титаном.

Він, скаженіючи, хапає немов в обійми скляно-бетонні гіганти, й здається ось, ось, розчавить їх, розторощить своїми нищівними кліщами.

Це тільки звичайна ілюзія. Стоять ґранітні гіганти, не подаються вітрам. А ось з одного вікна сипляться шиби, вибиті вітряним хуліганством прямо комусь на шапку. Шкіряна шапка рятує чудом прохожого, та жінку, закутану хусткою, калічать кусники скла, і вже женеться поготівля, а жінка, вхопившись за голову, тисне її кривавими, дрижачими пальцями.

А там, вгорі міста, де найбільша біднота, вітер зірвав чверть даху, розвалив стелю, і весь будинок трясеться, гейби в якійсь лихоманці. П'ятеро малих муринят тиснеться, хлипає біля хворої мами, кличе рятунку...

На летовищі майже мертвеччина. Відлети всі — припинені, приліт відкликаний на неозначений час.

Телевізор тривожно кричить, що десь, у дорозі обірвалось літакові крило, і він мов зранений птах, впав у засніжені гори.

А в нас, на Гадсоні гудуть монотонно гудки, тривожно, протяжно й сумно, сиґналізують грозу моряцькою, корабельною мовою.

Та це лиш деколи так! Куди частіше вітер-пустун, для звичайної тільки розваги зірве якійсь дамі маленький чепурний капелюшок, і він котиться, котиться паляничкою до самої пристані уздовж Монтґомері.

Іноді, (це вже не гарно) піддує панночці спідничку, розтріпає зовсім волосся і біжить далі, або, (це вже ніякі жарти) оберне вам парасольку в противний бік і ви йдете із жменею дротів в руках під рясний дощ.

Зате влітку, в жаркі вакаційні дні наш вітерець наче оте віяльце прохолоджує розпечений камінь, дає нам ілюзію вакацій.

Страшно дивитись, як шаліє над Ню Йорком гроза. Чи справді кожному страшно?

Ось, в одному вікні, ще ген, високо, стоїть за мольбертом мистець і ловить красу грози, красу стихії, що шаліє в природі.

На його полотні зариси тієї баталії, змаг ґранітних гігантів з вітряними титанами.

А згодом, на одній з виставок картину з піднаписом „Гроза" облягатимуть глядачі, захоплені незвичайною темою.

— Яка ціна цього образа, — питатиме колекціонерка картин?

— Цей образ не є на продаж, — відповість дижурний на залі.

— Яка шкода, ах, яка шкода, я так люблю грозу...

Любомир Кузьма

ПАМ'ЯТІ ПЕТРА АНДРУСЕВА

II

Зробив багато, — більше, як можна було сподіватися, і його творчість в ділянці історичного малярства була відповідно оцінена любителями мистецтва, передусім тими, що були патріотично настроєні, а таких у нас не бракувало. Вони дали доказ, що історичне малярство потрібне і сповнює свою функцію в суспільстві. Якщо ви мали щастя зайти до дому Андрусева на Лонг Айленді, ви не побачили на стінах кімнат ні одного його історичного образу. Господар дому пояснив причину: всі продані. У робітні мистця, що находилася під дахом і мала гарне горішнє світло, можна було побачити на стінці одну картину в стадії малювання, і ця також вже була продана.

З цеї причини важко зібрати всі твори Андрусева на одній виставці і дати повний огляд його творчости. Джерелом інформації залишається недавно видана монографія про мистця, яка вміщує репродукції 40 картин і 49 рисунків. Це очевидно тільки невелика частина його творів, хоч редактор монографії Святослав Гординський старався вибрати до репродукції найліпші речі мистця.

Розглядаючи картини Андрусева у хронологічному порядку, можемо спостерігати стилістичний розвиток від імпресіонізму до сучасного майже фотографічного реалізму. Бачимо, що імпресіонізм переважав у ранньому періоді творчости, але побіч нього все існував реалізм. Акварельні портрети батька і матері мистця можуть бути прикладом реалістичної прецизії раннього періоду. У п'ятдесятих роках цього сторіччя Андрусів намалював два автопортрети, з яких імпресіоністичний „Автопортрет у шапці", треба вважати найліпшим, бо в ньому мистець вдало схопив свою фізичну і психологічну характеристику. Рівно вірний є портрет його дружини, в якому модельована світлотінню реалістична голова виринає з імпресіоністичного тла. Гідна згадки також імпресіоністична композиція „При піяніно".

У шістдесятих роках дальше спостерігаємо хитання між реалізмом і імпресіонізмом. Однак перша історична композиція з того часу — „Святослав Завойовник", показала, в чому дійсна сила мистця: не в стилістичних комбінаціях, але у власній романтичній візії. Могутній центральний мотив князя на коні, що по діягоналі піднявся вгору, вир людських тіл у битві, далекі постаті розгубленого несподіваною атакою ворожого війська, — це все творить цей настрій півдійсности, півказки, що є романтичним елементом у творчості Андрусева. І це є те, що повинно бути в мистецтві. Яких бо живих моделів і музейних матеріялів маляр не вживав би, він все малює свою візію, коли намагається об'єктивно відтворювати історичні особи і події. І ця візія творить істоту мистецтва.

Намалювавши велику картину „На дворі гетьмана Розумовського" в імпресіоністичнім стилі, мистець побачив, що не зважаючи на успішну розв'язку кольористичної проблеми, імпресіонізм не дуже надається до історичного малярства, в якому трудно малювати саму тільки „імпресію", занедбуючи деталі, які дають нам важливу інформацію про історичну добу. При кінці шістдесятих років наступив остаточний перехід до реалістичного стилю. „Зустріч гетьмана Мазепи з Костем Гордієнком" була початком цього нового розділу творчости. У цій композиції залишилися уже тільки рештки імпресіонізму в загальному живому і ясному кольориті. З'явилася нова композиційна схема, яку можна назвати „панорамною": без виразного центру, з рівномірно розміщеними фігурами на поверхні образу.

Сімдесяті роки були вершком творчости Андрусева. Досі він працював архітектурним ілюстратором у міському уряді Філядельфії і „крав" час на малярство. 1972 року перестав

(Закінчення на стор. 3)

Омелян Михайло Тишовницький

В річницю проголошення Декади Української Родини

Дня 9-го лютого 1982 минув рік від дня в якому СКВУ і СФУЖО спільно проголосили Декаду Української Родини 1981-1990. Те проголошення — це чи не найкращий і найважливіший документ, який ці дві наші громадські установи взагалі видали. Про величезну вартість і значення цього проголошення появилася була в „Америці" з 14-го травня 1981 року моя стаття п. з. „Декада Української Родини — від слів до діл". А тепер, при кінці першого року тієї декади, треба нам подивитися критичним оком, що, кілько і як ми виконали, чи осягнули з того те, до чого це проголошення нас закликає.

Перше дуже вартісне і позитивне досягнення — це сам уже факт, що те проголошення — видали дві українські установи спільно для спільної праці і для спільного добра нашого народу і то якраз в тому часі, коли спільність наших стремлінь і зусиль не є найпопулярнішим явищем в нашій діяспорі та коли нам усім тієї спільности якнайбільше потрібно.

Але, якщо йдеться про конкретні і практичні здобутки того першого року Декади Української Родини, то перший і найважливіший та для наших Церков і для нашого народу найкращий крок для збереження української родини і цілої української нації зробив наш Філядельфійський Митрополит, Владика Стефан Сулик. Уже на самому початку своєї митрополичої діяльности, а саме 31-го березня 1981 року, в своїй промові з нагоди введення його на митрополичий престол, Митрополит Стефан — в дусі проголошення Декади Української Родини — сказав дослівно так:

„Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, родину, яка свідома своєї релігійної і національної приналежности". ...„Другий Ватиканський Собор пригадав нам, а то й доручив нам — єпископам і священикам — подбати про більшу співпрацю мирян, ніж це було в недавньому минулому". („Америка" з 3-го квітня 1981 р.). А як, в дусі тієї співпраці миряни з Центрального

(Закінчення на стор. 4)

Оксана Бризгун-Соколик

РОЛЯ ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ХРИСТИЯНСЬКІЙ РОДИНІ

(Доповідь виголошена на IX Конгресі Українців Католиків Торонтонської Єпархії)

II

Молитва в рідній хаті та розговірна мова в родині, очевидно, українська. Бож як же ж можемо безпосередньо пізнати нашу культуру та літературу, не знаючи мови. Пригадаймо собі, як багато дорослих людей нарікає на своїх батьків, що їх не навчили рідної мови! І невже ж ми хочемо довести до парадоксу, щоб, наприклад, на Світовому конгресі українців-католиків за яких 20-25 років учасники не знали якої мови вживати, бо одні б говорили тільки по-англійськи, а інші тільки по-німецьки, чи по-португальськи?

З другого боку, не згадуючи користи знання кількох мов, нашим моральним обов'язком є плекати українську мову. І не тільки говорити нею, а виправляти її, удосконалювати. Бо хто ж нею правильно говоритиме? Сьогодні Москва насильно все русифікує, пляново виключає українську мову з життя України. Ми ж знаємо тисячі фактів про те. От хоч би те, що батьків питають: хочете дитину посилати до української, чи російської школи? Дають „демократичний" вибір. Але бідні батьки знають, що як виберуть українську школу, то двері університетів — замкнені для їхньої дитини. Справді вибір? А все ж багато батьків коштом освіти, чи з вірою у зміну, вибирають українські школи. А придивімся, як потрохи-помалу перестають виходити професійні журнали в українській мові. На українських пластинках вияснення є тільки в російській та англійських мовах. Тираж українських книжок — мікроскопічний. А скільки молодих людей України сидять покараних по тюрмах та на засланні тільки за те, що всюди вживали українську мову. А тепер, як їх на засланні відвідує родина, то вони мусять з відвідувачами говорити по-російськи. А як відмовляються, відвідини забороняють.

Знаючи цю жахливу дійсність, не вірю, щоб молода мати-українка могла стати перед іконою з рушничком та вчити свою дитину „Отче наш" — по-англійськи, або казала дитині „іди до української церкви" в якій говорять не по-українськи, в якій говорять рідною мовою.

Українська мати мусить оточити дитину українським довкіллям— від церкви до молодечих організацій, які є необхідні, щоб дитина виростала в товаристві ровесників. Так як квітка, чим кращий має ґрунт і умови росту, тим є буйніша і краща, так і дитина, як створимо для неї здорове довкілля і навчимо самокритики та вміння відрізняти добро від зла, не будуть її манити наркотики, алкоголь, та інші шкідливі речі. І тут теж важлива роля матері, роля обох батьків. Вони не можуть зосереджуватися тільки на своїй дитині та тримати її в клітці, охороняючи від довкілля. Вони мусять вийти з хати і не лише працювати у своїй громаді, а індивідуально і через свої організації протестувати в своїй державі проти леґалізації наркотиків, вести боротьбу з порнографією, протестувати проти вбивства ще не народжених дітей, вимагати переоцінки моральних вартостей нашого суспільства. Хтось десь систематично працює над розкладом родини і деморалізацією молоді щоб виросло покоління дегенератів і можна було опанувати світ.... Розводи, колись такі далекі нашій українській родині тепер не тільки часті, а навіть наче й модні...

Через брак толеранції і пошани не даваймо розбивати наші родини. Не допомагаймо виховувати злочинців своєю поставою — „моя хата з краю". Українська жінка — українська родина мусить брати активну участь в боротьбі зі злом, мусить старатися підносити мораль одиниці і родини на ступінь самопошани. Бо людина, яка себе шанує, буде шанувати і свого друга в подружжі, не буде міняти партнерів подружнього життя як рукавички на погоду..така людина буде шанувати і здобутки свого народу, не буде обезцінювати тисячолітні надбання культури свого народу а буде щоденно старатися поглиблювати своє знання про неї та її плекати.

Я знаю родину в Торонто, що має четверо дітей. Діти щороку на Різдво приходять до нас разом з батьками колядувати. Колядують завжди два дні. З листою на рідну школу та з листою на Пласт. Вони щорічно стоять всі шестеро на перехресті вулиць в день соняшників і заохочують купувати соняшники, збирають фонди на Українську Суспільну Службу. Чи ж може бути краща наука дітям, як ця спільна з батьками коляда — це плекання традиції, ця участь в громадській праці і християнська допомога ближньому? Чи багато з нас допомагає ближнім? Чи багато з нас колядує? Чи багато з нас втримує чудові наші традиції — хоча б на Різдво чи на Великодні свята.

У мене в руках чудова книга — „Інвінзібл спіріт" — „Нескорений дух". Це збірка поезій і репродукцій ручних робіт жінок політв'язнів сибірських таборів. В найтяжчих умовинах життя творять вони мистецькі речі і от одною з них є вишивка на стіну (стр. 51), — де на найвищому місці ангел символізує чистоту, по боках хрести — символізують перемогу над смертю, тоді церква, а в центрі різдвяна родинна сцена: батько, мати та дитина коло церкви — це втрачене щастя на засланні. А далі різдвяний стіл з 12-ма стравами, дідухом та трираменним свічником... Щоб на засланні, де немає ні ниток, ні матеріялу, ні голок, в голоді і по виснажуючій праці вишити таку мистецьку річ з такою глибокою вірою, дійсно треба мати нескореного духа. Тож хочеться бодай думками бути з нашими мужніми посестрами в день Святого Різдва. І тут не може бути запиту — „Коли?". Бо зміна календаря, оправдувана невигодами праці та шкільної науки є жалюгідна в обличчі сили духа цих християнок-патріоток на засланні. Наші сини вчилися у Йорк університеті в Торонто. І ось в цей осінній час вони „святкували" жидівський Новий Рік... Студенти-жиди не тільки не приходять до школи на свої свята а й ще домоглися в університеті, щоб не було науки в той час. Щоб вони через свої свята не втратили науки...

Для наших синів і їхніх товаришів це була знаменита лекція про „ідентичність" і вони рішили домагатися від університету й собі різдвяних вакацій для всіх в часі наших свят. Це не сталося, але вони отримали офіційний дозвіл на наші різдвяні вакації. Не берім прикладу з людей, які живуть по лінії найменшого опору. Берім приклад з тих, що тисячі років поза межами своєї батьківщини не втратили своєї ідентичности. Інакше було б, як би ціла Україна і вся еміграція рішили змінити календар. Але покищо ми мусимо з нашими родинами єднатися з Батьківщиною в таке велике свято тоді, коли воно там є. Бож там відважні християни його скромно святкують в голоді та холоді, в забороні і переслідуванні.

Українська жінка в українській родині мусить плекати наші традиції, нашу культуру, звичаї, наші пісні. Вони такі чудові!, та мають величезний вплив на формування світогляду наших дітей. Ось декілька прикладів:

Один з найбільш відомих професорів права та канадський делеґат до Комісії Прав Людини при Об'єднаних Націях, проф. Володимир Тарнопольський сказав у своїм слові на сходинах Професіоналістів і Підприємців у Торонто „Коли зайдете до нашої чудової рідної церкви і почуєте гарний побожний спів, та відчуєте красу нашого обряду, тоді всякий сумнів зникає з вашої душі і ви відчуваєте ваше українське я!.."

Світової слави співак Павло Плішка знав про своє кровне походження, але коли почав співати чудові українські пісні і відчув, як щиро та тепло його наша громада прийняла, в інтерв'ю, на питання, як відчуває своє „українство", мені відповів: „Самсінґ іс бойлінґ інсайд мі..."

Отож бачимо, що наші звичаї, пісні і т. д. створюють такий спеціяльний настрій. Вони ж є продуктом нашої тисячолітньої культури. А там — в Україні — їх нищать. А побачивши, що викорінити не мають сили, то замінюють чимсь новим. От недавно у „Вістях з України" була велика стаття про „Радянські звіздини" Є це нова церемонія, як дитина народилася і дають їй ім'я. Вже понад 60 років протривав Совєтський Союз, та не міг позбутися хрестин. От і придумав „Звіздини". Цитую зі статті: „Молода пара святочно одягнута, іде по сходах прикритих килимами до ЗАХС-у.

У святочній тиші падуть слова: „Сьогодні ваша дитина є прийнята як член великої радянської родини"... Справді привілей! Щоб за кілька років її переслідувано за українську мову, вона стояла в черзі по хліб та моркву, не сміла молитися... Українська мамо! Українська родино! Плекайте наші звичаї, традиції, культуру! Ми не можемо знати всього — як — що — й коли робити. Пропоную Конґресові подумати, чи не варта б видати підручну книжечку „український християнський рік", — де би були вияснені різні церковні свята та сказано було, що традиційно в таке свято треба робити. Багато з нас і деякі молодші народилися на чужині і ми не маємо споминів з України.

(Продовження на ст. 4)

Пам'яті Петра...

(Закінчення зі стор. 2)

працювати, перейшов на пенсію і весь вільний час присвятив мистецтву. Треба дивуватися тому вибухові творчої енергії в такому досить пізному віці. Чого був би доконав, якщо б уже раніше вільно диспонував своїм часом? Протягом тих десять років „посипалися" одна за одною великі композиції, що є вершинними осягами не тільки в його творчості, але і в українськім історичнім малярстві взагалі. Цю блискучу серію започаткував „Бій Ігоря з половцями", що має всі типові прикмети історичних картин цього мистця: людська юрба займає майже всю поверхню образу, не видно виразного центру композиції, постаті дуже високого росту і героїчних пропорцій, велика прецизія рисунку сполучена з гармонійним кольористичним багатством малюнку. Крім того, спеціяльно у цій картині можна добачити елементи українського монументалізму, які виявилися як легка візантійська стилізація. Однак наступна композиція „Сватання Анни Ярославни", є вже виразно клясичного типу, нагадує бароккову або ренесансову картину з модерним ясним кольоритом. Кожна така композиція обіймає кількадесят людських фігур, укладених у групи різної акції на тлі архітектури або краєвиду. Мистець змагає не тільки до естетичної розв'язки, але й до правди моменту.

Оскільки у баталістичних картинах він майстерно віддає рух і замішання битви, то при інших нагодах, як от у княжих палатах, його персонажі поводяться з великою гідністю, зі статуарною повагою. З матеріяльного боку він підкреслює багатство архітектури і костюмів, яке дорівнює західньоевропейським зразкам.

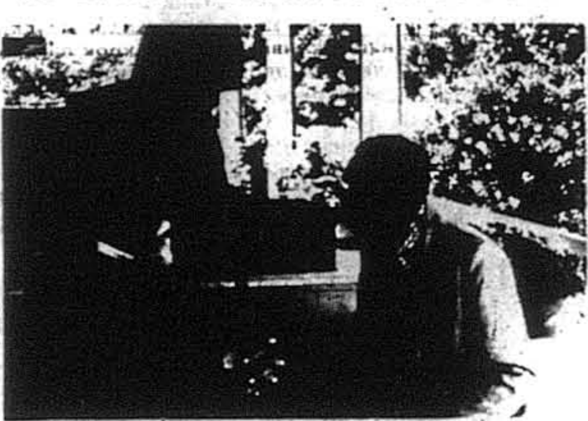
Чотири картини „Сватання Анни Ярославни", „Княжа пристань у Києві", „З'їзд князів" і „Французькі посли у князя Ярослава Мудрого" — це безсумніву найкращі композиції з того часу. Але на перше місце треба поставити „Княжу пристань у Києві" з уваги на велику кількість різнорідних людських фігур, живого і згармонізованого золотавим світлом кольориту, прецизії деталів і пов'язання людської теми з краєвидом. Фрагмент старинного городу Києва мистець малював на підставі давніх описів і мап. Андрусів є передусім малярем людини, і це неабияке признання, бо таких малярів, що так добре володіють рисунком людини, сьогодні мало. Небо і хмари не є його спеціяльністю, він їх малює узагальнено і злегка імпресіоністично, як акомпанемент до головної теми образу. „Французькі посли у Ярослава Мудрого" майже дорівнюють „Княжій пристані у Києві", особливо вдало розміщена людська юрба серед багатої архітектури нутра палати. Обі згадані картини відзначаються живим поліхромічним кольоритом, а „З'їзд князів" витриманий у монохромічній жовто-охрово-червонавій тонації, що підкреслює настрій поваги зображеної події.

„Козацький полковник" композиційно нагадує „Святослава Завойовника": динамічний романтичний мотив воїна на коні, повний руху і сили в формі і барві. Подібними прикметами відзначається „Атака козаків". Годиться згадати ще дві мітологічні композиції, що відбивають від загального характеру творчости мистця і свідчать про його здібності до розв'язки фантастичної і казкової теми. „Велес, божок тварин" — це перша того роду композиція, де до реалізму людських і тваринних постатей додано примітивістичну стилізацію народного мистецтва в малюнку рослин і дерев і відгуки сецесії в рівнорядним трактуванні реалізму і орнаменту (наприклад, у фантастичних обличчі сонця). „Фаетон" — композиція з грецької мітології, з подібними стилістичними елементами, як попередня, але у більше гармонійним кольориті, з елегантно стилізованими кіньми, повна розмаху і „космічного" настрою, вирізняється з цілої творчости мистця, як незвичайний і дійсно оригінальний його твір з не-історичною темою.

При кінці сімдесятих років Андрусів почав працювати над найбільшою своєю картиною „Хрищення України-Руси", яку замовив був сл. п. митрополит Йосиф Шмондюк для знаменної дати тисячоріччя хрищення України. Мистець виконав рисунковий проєкт і побільшив його на величезнім полотні розміром три на шість метрів. Цю свою найбільшу картину, яку треба вважати короною його творчости, малював три роки і скінчив восени 1981 року. Композиція картини побудована на схемі заповнення людськими фігурами образу, подібно як „Бій Ігоря з половцями" або „Княжа пристань у Києві". Але людських постатей більше, як у попередніх картинах. Андрусів завжди любив малювати людську юрбу і тут була нагода створити юрбу найчисельнішу, найбагатшу людськими типами. Більше як сто осіб укладено в групи різної акції у вдало розв'язаній перспективі. Кольорит більше згармонізований як у деяких попередніх картинах. Мистець уникає всяких яскравих і гострих барвних сполучень, що не відповідали б характерові зображеної небуденної події. З причини величини і детального опрацювання картини не можна її змісту охопити одним поглядом, — її треба „читати", як книжку. Не зважаючи на це — картина не розпадається на частини, але, зв'язана магією мистецької візії, творить композиційну і змістову одність. Немов слова старинного літопису, поодинокі композиційні фрагменти складаються на глибоко продуману цілість, що оповідає про тисячолітнє минуле.

Це був останній твір Андрусева. Праця над такою великою картиною була великим зусиллям. Після скінчення цієї картини його і так вже надірване здоров'я погіршилося і прийшов несподіваний кінець. Але Петро Андрусів може сказати, що він не прожив життя надармо. І може сказати словами римського поета: нон омніс моріяр — я не весь умру. Він виконав завдання, якого ніхто інший не міг зробити: створив новий і блискучий розділ історичного малярства в українськім мистецтві, новий здвиг угору в українській культурі. Не зважаючи на перешкоди, він непохитно йшов вперед і закінчив свою дорогу тріюмфом.

ІЗ СИНІВСЬКИМ ПОКЛОНОМ

Блаженніший Патріярх Йосиф та О. Маціївський

Ваше Блаженство Патріярше Кардинале й Дорогий наш Батьку!

Я чомусь хочу бути першим зложити Вам побажання з нагоди Вашого 90-ліття з дня Ваших уродин і 65-ліття священства. Я лиш одного бажаю Вам, наш любий Патріярше, щоб Ви дочекалися 1000-ліття Ювілею Хрищення Руси-України! Ваша Достойна Особа буде репрезентувати перед цілим християнським світом українську Христову віру всіх українських віровизнань. Дай Вам, Боже, того Великого Дня дочекати. Ви для нас усіх українців, а навіть для цілої Христової Церкви є живим святим мучеником і каторжником, якого сьогоднішня Церква Христова не має. А для самої Католицької Церкви Ви є тим сонцем Правди, яке ясно світить на Ватиканському горбі. Перед Вами тремтить комуністична потуга Москви! Ви є для неї атомна бомба! Співаю Вам „Многая Літа" — Ваш син у Христі

Осип Маціївський з родиною
з Торонто

Другий Бібліографічний конкурс УНІГУ

Кеймбридж, Масс. (УНІГУ) Пригадуємо, що Комісія Бібліографічного конкурсу при Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету (УНІГУ), що його фундаторами стали св. п. Володимира та д-р Микола Ценки з Філядельфії, проголосила на академічний рік 1981/82 другий конкурс на праці з української бібліографії і книгознавства. Готові але ще ніде недруковані бібліографічні праці на довільну тему з українознавства належить надіслати у 4-ох примірниках, під власним прізвищем, найпізніше до 1-го березня 1982 року. Конкурсова Комісія розглядатиме надіслані матеріяли а найкращій з праць, що вноситиме серйозний вклад в українську бібліографію і книгознавство, приділить нагороду Ценків у сумі 1,000 долярів.

Критеріями оцінки будуть: 1) актуальність і свіжість теми; 2) організація матеріялу та якість виконання; 3) якість і характер вкладу, що його дана праця вносить у ділянку української бібліографії або книгознавства.

Проголошення висліду конкурсу відбудеться найпізніше у червні 1982 року на Гарвардському університеті.

Всіх зацікавлених запрошуємо взяти участь у конкурсі. Виконання праць може бути українською або англійською мовами, але тематика обмежена до проблем, пов'язаних із українознавством. Це можуть бути праці довідкового типу (наприклад: бібліографічні покажчики творчости якогось автора, бібліографічні покажчики змісту якогось журналу чи серії видань, анотовані тематичні бібліографії якогось предмету), бібліографічні есеї аналітичного чи описового типу, або більш загальні праці, в яких українська рукописна чи друкована книга, як культурне явище, є центром уваги і розгляду.

Комісія Бібліографічного конкурсу застерігає за собою право — у винятових випадках, залежно від якости надісланих матеріялів, — розділити визначену суму на дві чи три нагороди, замість одної, а то й не приділити жадної, перенісши визначену суму до наступного академічного року.

Завдяки щедрості фундаторів, Бібліографічний конкурс запляновий як періодична інституція. Родина Ценків зобов'язалася уфундувати нагороди Бібліографічного конкурсу на п'ять років.

Матеріяли належить надсилати реєстрованою поштою (Registered Mail) на адресу:

Cenko Prize in Ukrainian Bibliography
Harvard University
Ukrainian Research Institute
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Ma. 02138.

Друковані праці та праці отримані після 1-го березня 1982 року не будуть взяті до уваги.

Комісія Бібліографічного конкурсу УНІГУ: Марта Тарнавська, Пенсильванійський університет, голова, Осип Данко, Єйльський університет, Едвард Касинець, Каліфорнійський університет у Берклі, — члени.

Блаженнішому...

(Закінчення зі стор. 2)

Дня 23-го жовтня 1973 року на папському синоді Блаженніший Йосиф гостро скритикував промосковську політику Ватикану відносно нашої Церкви. „Українців, говорив Блаженніший, що терплять і мучаться за свою віру, ігнорують. Український патріярхат заперечено. Український народ питає: за що ми терпимо: За що страждаємо? А гори трупів і море крови потекло." Закінчив свою промову Блаженніший словами: „Нехай згине світ, але хай запанує справедливість"! Замітне, що Папи Павла VI, слухаючи це обвинувачення, закрив обличчя руками.

На Евхаристійному Конгресі в Австралії 1975 року мелхітський патріярх Максим У Гакім прилюдно заявив: „Патріярхат Української Католицької Церкви правно належиться!" А вчений італієць проф. Маріонетті сказав, що „відмова Папи встановити патріярхат Української Церкви глибоко зранив серця її вірних". Тому присутні на цьому Конгресі наші Владики, священики та миряни рішили закріплювати Патріярхат нашої Церкви звичаєвим правом, бо так і було в історії на Сході. Щойно після них затверджували папи або Вселенські Собори. Тому то тоді у Великодньому Соборному Посланні наших Владик уперше появився підпис — Патріярх Йосиф. І тогож самого 1975 року в Базиліці Св. Петра в Римі вперше пролунав возглас: „Пом'яни, Господи, Блаженнішого Патріярха Києво-Галицького і Всієї Руси Отця Йосифа І"! Пригадати треба, що це сталося у приявності Курії, яка була причасна на Св. Літургії, яку служив Блаженніший Патріярх Йосиф у сослуженні багатьох Владик. Логічно, то це було проголошення — де факто — Патріярхату нашої Церкви! Існуючий де факто український Патріярхат ні трішки не відділив нас від Апостольського Престолу Св. Петра. Блаженніший Йосиф, приймаючи титул патріярха, авторитетно заперечив узурпацію Москви в 1589 році. Тоді бо московський митрополит, приймаючи титул „Всієї Руси", апробував загарбництво царя, а в нашому сторіччі Пімен апробує загарбництво Сталіна.

Могутній клич Патріярха Йосифа це — „в Патріярхаті єдність Церкви і народу"! На ювілей 60-річчя священства Їх Блаженства прибули з поклоном до Риму наші Владики, священики та миряни. Тоді Східня Конгрегація доручила кожному нашому єпископові письмо з 4-го грудня 1976 року, перестерігаючи їх перед відбуттям Синоду. Той документ, на жаль, це зразок віджилого куріяльного абсолютизму. Святий гнів спонукав Патріярха Йосифа та Владик відвідати Папу Павла VI. На авдієнції 13-го грудня 1976 року Блаженніший Отець Йосиф промовив такими словами: „Приходимо до Вашої Святости під проводом нашого Ісповідника віри і згідно з постановами Ватиканського Собору ІІ-го Глави та Батька цього стада, яке творить Помісну Церкву в Вселенській Церкві. Ми є пастирі цієї Церкви яка є відома, як Київська Митрополія і всієї Руси, і ця Митрополія була і є Помісною Церквою. Наша Церква є Церквою мучеників і ісповідників за вірність Христові та Петровій столиці. Саме це і було причиною мого слова на Вселенському Соборі 11-го жовтня 1963 р., щоб цю Митрополію-Ісповідницю піднести до гідности патріярхії! Що нас найбільше болить, це те, що там на території цієї Митрополії присуджено нашу Церкву на смерть, а тут на поселеннях присуджується її на повільний заник. А ми хочемо бути дбайливими пастирями свого стада, а не наємниками". Вкінці попрошено Папу, щоб при нагоді Різдва Христового він підтримав на дусі наших братів і сестер „які там на землях під комуністичним режимом терплять за Христа і Його святу Церкву". На жаль, Папа Павло VI не зробив цього в своєму звернені — урбі ет орбі —, себто до цілого світу та не потішив наших страждаючих братів і сестер у московській неволі.

Вліті 1978 року помер Папа Павло VI і вибрано Папою кардинала Альбіно Лючіяні, який прийняв ім'я Івана Павла I. Одначе і він ненадійно помер 28-го вересня 1978 року. Черговим Папою вибрано польського кардинала Кароля Войтилу. Серед української спільноти одні раділи, що новий Папа є слов'янином, а інші висловлювали побоювання, мовляв, Папа є поляк. Він прийняв ім'я Іван Павло II. Наша патріярша канцелярія в Римі прийняла нового Папу з великими надіями. У грудні 1978 року помер у Філядельфії митрополит Йосиф Шмондюк. Східня Конгрегація одностороннім актом, не узгіднивши кандидата на нового митрополита з Патріярхом Йосифом, найменувала о. М. Любачівського Митрополитом для українців католиків у ЗСА. Ця подія викликала серед нашої громадськости прикре враження, а Блаженніший Йосиф зайняв дуже гостре становище до цієї події. Одначе тепер можна сміливо твердити, що це був, либонь, останній того роду акт „влади" Східньої Конгрегації.

Дня 24-го березня 1980 року Папа Іван Павло II скликав наших Владик на Надзвичайний Синод, щоб вибрати помічника-коадьютора для Патріярха Йосифа. На цей Синод Папа запросив символічно Владик нашої Церкви в катакомбах на Україні. Оця історична подія означає визнання Мартирної нашої Церкви в Україні, яку в 1946 році Москва брутально і формально зліквідувала. На тому Синоді Папа святочно заявив, що в майбутньому Блаженніший Йосиф могтиме скликати — в міру потреби — Синоди наших Владик! Дня 25-го листопада 1980 року Патріярх Йосиф, за благословенням Папи, скликав Звичайний Синод Владик Помісної Української Католицької Церкви! Під проводом Блаженнішого Патріярха Йосифа наші Владики, а не курія, вибрали о. Стефана Сулика Митрополитом для українців у ЗСА, а о. Інокентія Лотоцького ЧСВВ єпископом Свято-Миколаївської Епархії у Чікаґо. На тому Синоді Патріярх Йосиф і коадьютор М. Любачівський репрезентував Ієрархію Української Церкви в Україні! Цей Перший Звичайний Синод становить наріжний камінь самоуправи нашої Церкви, згідно з традицією Східніх Церков.

Патріярх Йосиф висловився про цей Синод так: „Будьмо вдячні Святішому Отцеві Іванові Павлові ІІ-му, що завершив цей болючий змаг цим нашим прадавнім правом: мати Синоди і ними рішати справи долі нашої Церкви. Цей нелегкий змаг почав я тому 17 років і провів з великими терпіннями і прикрощами, Він ще не скінчений, вповні незавершений, радію сьогодні, що частину вдалось з Богом осягнути". На закінчення засідань Синоду Блаженніший Патріярх Йосиф заявив: „За єдність Церкви і народу", це був мій клич, з яким я почав працю на волі. Не дозволив ще Господь здобути всього для цієї єдности. Здобув я, дякуючи зрозумінню слов'янського Папи Івана Павла II визнання наших Синодів і правління нашою Церквою Синодами. Великим нашим завданням це здобути визнання Києво-Галицького Патріярхату, що є нашим об'єднуючим чинником в Україні і на поселеннях сущих. Ми кріпко віримо, що за понтифікату Папи Івана Павла II ми діждемось цього благословенного визнання"

Вкінці Патріярх Йосиф промовив до Владик: „Бережіть спадщину, яку я одержав від своїх світлих попередників. Бережіть її. Не віддайте її в руки лукавих людей. Не сплямте її чужиною. Перенесіть її ненарушеною у вільну нашу Церкву, у вільну нашу Україну. Дай нам, Боже, це сповнити".

КАРДИНАЛ ДЖАН КОДІ З ЧИКАҐО, ФІНАНСОВІ маніпуляції якого перевіряє тепер федеральна слідча комісія, щоб встановити чи він не надуживав довір'я церковних чинників при передачі одного мільйона долярів жінці-приятельці, плянує відійти у стан спочинку 24-го грудня ц.р., коли йому сповниться 75 років життя. Франсіс А. Брекен, речник чикаґської дієцезії, до якої належать 2,5 мільйона католиків, подав цю інформацію на засіданні дієцезіяльної ради. Ватикан, як відомо, вже раніше дораджував, але не вимагав, щоб церковні достойники, досягнувши 75-го року життя відходили у стан спочинку і робили місце для молодших єпископів. Поінформовані особи кажуть, що інформація о. Брекена не є офіційною, але не треба виключати резиґнації кардинала Коді, бо він все підпорядковувався зарядженням церковних властей.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого і ніколи Незабутнього
ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

бл. п.

АНДРІЯ МАЙСТРИКА

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
у суботу, 20-го лютого 1982 р., о год. 8-ій ранку
в українській католицькій церкві
Преображення Господнього в Денвер, Коло.
4118 Shoshone Street

Також буде відправлена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в українській православній церкві св. Андрія
у суботу, 20-го лютого, ц. р., в 9-ій год. ранку
5130 Prescott St., at the Corner of Buffalo, Detroit, Mich.

Просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Горем прибиті:
дружина — СОНЯ
син — ВОЛОДИМИР

Дня 13-го лютого ц. р.
минає дев'ять літ відколи
з Божої Волі відійшов від нас
у Вічність
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО й ДІДО

бл. п.

Інж. РОМАН КОС

Для вшанування Його пам'яті
складаємо 100.00 долярів
на УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ в ГАРВАРДІ.

ОЛЕНА, МИХАЙЛО, ЄВГЕНІЯ,
ЯРОСЛАВ

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, ПРАДІДА І БРАТА

бл. п.

ІВАНА ГАЛИЧИНА

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
І ПАНАХИДИ
будуть відправлені
в четвер, 18-го лютого 1982 року
у Сльозбурґу, Н. Й., в каплиці сс. Василіянок;
в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії у Фреш Медовс, Ню Йорк, о год. 8:30 ранку.

Проситься згадати Покійного в той день у своїх молитвах.

ДРУЖИНА І РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

Мґр ІРЕНИ РУБИЧ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 22-го лютого 1982 р., о год. 8-ій ранку у Філядельфії, Па.,
в церкві Христа Царя при Каюґа вулиці;
в Ню Гейвені, Конн., в церкві св. Михаїла;
в Сиракюзах, Н. Й., в церкві св. Іва. Хрестителя, о год. 7:20 ранку;
у Філядельфії, Па., в середу, 24-го лютого 1982 р., о год. 8-ій ранку, в церкві Св. Благовіщення, при Олд Йорк вулиці.

Про молитви за спокій душі Покійної просить —

РОДИНА

НА ПРОХАННЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА РЕҐЕНА Сенат одноголосно підтвердив раніше схвалений у Палаті Репрезентантів законопроєкт про додаткову допомогу для безробітних в сумі 2,3 більйона долярів, конечно потрібних у зв'язку з рецесією і зростом безробіття в країні. Законопроєкт, після голосування в Сенаті, висланий тепер до Білого Дому для підпису Президента. Спостерігачі звертають увагу, що в обидвох палатах Конгресу є повне зрозуміння до потреб безробітних робітників тому над законопроєктом навіть не було великих дискусій. Стопа безробіття, як відомо, хитається тепер між 8,5 і 9 відсотків. Найбільше число безробітних зареєстровано тепер у середньозахідніх стейтах.

„Союзівка на вакаціях"!

З ОГЛЯДУ НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 27-го лютого до 3-го квітня 1982 року

Перт Амбой і околиця!

В неділю, **21-го лютого 1982 р., о год. 2-ій по пол.**

в залі Українського Народного Дому

при 760 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1982 рік
9. Доповідь головного касира УЛЯНИ ДЯЧУК
10. Різні справи.
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь

Уляна Дячук, головний касир УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Михайло Захарко, *голова*

Іван Бабин, *касир* **Дарія Оріховська,** *секретар*

Роля жінки...

(Продовження зі стор. 2)

Така книжечка могла б привернути багато змістовного та призабутого, і так стати свого роду родинним помічником. От дитина прочитала в читанці, що на Спаса святили овочі і питає батька, що це таке і чому. Прочитавши авторитетне вияснення, батьки можуть дитині гарно роз'яснити.

Багато молоді втікає від церкви. Різні причини бувають. Може бути і недбале виховання в родині, може молода людина зустріла порожнечу, або театральність. Тож скиньмо зі себе фарисейську покору. Будьмо собою — Щирими у відношенні поміж собою, щирими у відношенні до дітей. Нехай заздрість, зарозумілість та ненависть не захмарить української родини. Приступім до Господа Бога з пошаною до себе та знанням свого минулого.

Сучасні держави світу кидають різні кличі для звернення уваги на певні справи. От — Рік дитини, Рік жінки, Рік родини... Ми ці кличі підтримуємо, так як вміємо. І тут пригадується цитата із вже згаданої книжки „Нескорений дух" на стор. 112: „1975 рік Міжнародний Рік Жінки — започаткувався в таборі жінок-політв'язнів 12-го грудня 1974 року. За спробу відзначити день прав людини, покарали не тільки нас, але й наших малолітніх дітей і позбавили їх єдиного на рік побачення з нами". Підписані Ірина Стасів-Калинець, Стефанія Шабатура, Надія Світлична, Ніна Строката-Караванська, Одарка Гусяк.

Що ж це за садистичний режим, що не тільки відбирає дітей від матері, але і їх карає за „провину" матері? Забороняє раз в рік побачити ту рідну матір? Де ж права дитини проголошені так гарно Об'єднаними Націями в Році Дитини, де підкреслено, що користуватися ними можуть всі діти без уваги на расу, колір, релігію та національність? І що робить українська жінка, родина, що робимо ми всі, тут, щоб таким дітям допомогти?

Наш Конгрес проходить під гаслом збереження української християнської родини. Світовий Конгрес Вільних Українців проголосив родину Січків в Україні Родиною Року. За те, що терпіли заслання, переслідування, вернувшись в Україну виховували дітей, яких потім режим повикидав з університету за те, що батько Січко був членом Гельсінкської групи оборони прав людини. І врешті батька і синів знову заарештували. Ця родина — то жива трагедія нашого народу. І вона не-єдина. Це приклад героїв, які мали відвагу стати проти сваволі держави в обороні людських та національних прав ризикуючи всім, і своєї думки не змінили. Мати з донькою та невісткою кличуть за допомогою! Пропоную, щоб сьогоднішній Конгрес, як сильна організація, і ми всі особисто вислали свої протести проти такої поведінки. Пропоную, щоб сьогоднішній Конгрес зобов'язався матеріяльно заопікуватися родиною Січків, і тим їм подав моральну силу витримати всі жорстокості. Нехай цей наш вчинок буде хоч малесеньким нашим християнським ділом в обороні української християнської родини.

Ще в 1899 році наш великий Слуга Божий Митрополит Андрій Шептицький сказав в одному зі своїх посланій „Слово до батьків": „Пам'ятайте, що християнське виховання є більшим добром, ніж усі добра світу. Коли б ви навіть і не мали що лишити своїм дітям— то як тільки подали їм справжню побожність,— як тільки навчили чесної праці та правости, — як тільки встерегли їх від неморальности, — лишаєте їм у спадщині найбільше добро, яке тільки можете їм дати".

Українська християнська родино! Мамо! Перед нами величезний обов'язок виховати наших дітей для майбутнього нашої України.

Щоб вчити і виховати дітей, треба великої праці, любови і жертвенности. Треба і великого знання. Треба насамперед вчити і виховати батьків. Тут велике завдання нашої преси і наших організацій, які мусять стреміти до все вищого рівня, щоб і своїх читачів та членів підіймати до цих високих і преважливих цілей.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Балтімор, Вашінґтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, **28-го лютого 1982 р., о год. 2 по пол.**

в приміщенні дому „Самопомочі"

при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делеґатів Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ:

1. Звіти з діяльности Окружної Управи.
2. Вибори Окружної Управи.
3. Доповідь головного організатора УНС ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО
4. Плян праці на 1982 рік.

У Зборах візьме участь

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ, *голова* ОСТАП ЗИНЮК, *секретар*

ІВАН МАЛКО, *касир*

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР, 18-го ЛЮТОГО 1982 р.

Мілвокі, Віск. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка Відд. 103, о год. 7-ій веч. в залі укр. правосл. церкви св. Покрови при 1231 Вест Скатт вул., Мілвокі. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делеґата на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Інж. А. Дорошенко, гол., Уляна Тишинська, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛЮТОГО 1982 р.

Балтімор — Куртіс Бей, Мд. Річні загальні збори Б-ва св. Арх. Михаїла 55-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в парафіяльній залі при 1506 Church St., Curtis Bay, Md. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1982 р. Безпосередньо по зборах відбудуться сходини для вибору делеґата і заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. узяти участь. Тим чл., що незможуть брати участи у зборах з далекого Міннеаполісу, Мінн., Бівертон, Ор. та Клер вотер, Фло.; засилаємо щирий Союзовий Братній привіт. Смоляк М., предс., Ціздин А., секр.

Елізабет, Н. Дж. Річні загальні збори С-ва Любов — 37-ий Відд., о год. 12-ій дня, в церковній малій залі, Ґрір вул. в Елізабет, Н. Дж. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1982 р. Проситься прибути на означений час. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться годину пізніше і будуть правосильні. По річних зборах відбудуться Місячні на яких буде вибір делеґата на 30 Конвенцію УНС. — Анна Гнатюк, секр.

Філядельфія, Па. Річні збори Т-ва ім. Сірого Лева 216 Відд., о год. 2-ій по пол. у пластовій канцелярії УОКЦентру, 700 Сідар Рд., Абінґтон. На порядку: звіти Управи та К. Комісії та вибір Управи на наступний рік. Після річних зборів відбудуться місячні сходини, на яких буде вибір делеґатів і їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. — Ю. Богачевський, гол., Б. Одежинський, секр., Б. Коженьовський, касир.

Нюарк, Н. Дж. Річні загальні збори 214-го Відд. при УСВТ „Ч. Січ", о год. 5-ій по пол. в приміщенні „Січового Дому", 680 Сенфорд Авеню. На порядку: відкриття, вибір президії, відчитання протоколу з попередніх зборів, звіт уступаючої Управи і К. Комісії і уділення абсолюторії, вибір нової Управи, внески і закриття. Після річних зборів відбудуться місячні, на яких буде вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Якщо на визначений час не явиться статутом приписана кількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше і будуть правосильні. — Управа.

Савт Бруклин, Н. Й. Квартальні збори Б-ва св. о. Николая 293 Відд., о год. 12-ій дня по другій Службі Божій в церковній залі, 261 — 19-та вул. На порядку: вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС і плян праці на біжучий рік нашого Відділу. — Управа.

Трентон, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Вільні Козаки 116 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при Джеремія Авеню. На порядку: звіти Управи і К. К., вибір Управи і К. К. на 1982 р. Опісля місячні збори, на яких відбудеться вибір делеґата й заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

Стемфорд, Конн. Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла 350-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в парафіяльному домі при 14 Хопе вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1982 . По річних зборах відбудуться місячні, на яких буде вибір делеґатів і їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. Гр. Слобода, предс., Я. Горбачевський, кас., Т. Фінів, секр.

Вест Істон, Па. звичайні місячні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 137-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі Амер.-Укр. Горож. Клюбу. В програмі: вибір делеґата і заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Гр. Прашик, гол., М. Колодруб, кас., С. Колодруб, секр.

Мілвіл, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ 347-ий Відд., о год. 12-ій дня в залі укр. прав. церкви свв. апп. Петра і Павла, 47 Сентер Ґров Рд., Мілвіл, Н. Дж. На порядку: відкриття, вибір президії, звіти чл. Управи і К. Комісії, дискусія та вибір Управи і К. Комісії на 1982 р. По річних зборах відбудуться місячні для вибору делеґата і заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься всіх чл. прибути. На нарадах буде присутній організатор УНС СТЕПАН ГАВРИШ. — Т. Сущик, гол., Дарія Цапар, секр., Джералдіна Сесок, кас., С. Козачук, гол. К. К.

Філядельфія, Па. Звичайні загальні збори 45-го Відд., о год. 2-ій по пол. в приміщенні Дому Округи, 5004 Old York Rd. Зараз після звичайних зборів відбудуться місячні для вибору делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. Мґр В. Колінко, гол., М. Пришляк, секр.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира 114-ий Відд., о год. 12-ій дня, в парафіяльній залі св. Володимира, 2250 В. Кортез. На порядку: звіти членів уступаючої Управе і К. Комісії та вибір нової Управи на 1982 р. і делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. З огляду на важливість справи, проситься чл. прибути. Якщо на визначений час не явиться приписана статутом приписана кількість членів, збори відбудуться годину пізніше при кожній кількості присутніх і будуть правосильні. Після зборів — перекуска. Ю. Боєчко, гол., Ольга Бережан, секр.

Гартфорд, Конн. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 277-ий Відд., о год. 3-ій по пол. в залі УНДому при 961 Ведерсфілд Авеню у Гартфорді, Конн. На порядку: звіти та вибір Управи на 1982 р. Після річних відбудуться місячні збори із вибором делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. взяти участь в зборах. В. Василенко, предс., С. Кравець, секр.

В річницю...

(Продовження зі стор. 2)

Бюра Українських Подруж „Мета" звернулися до Митрополита Стефана з петицією у справі творення референтур Української Родини при кожній парафії, то Митрополит Стефан великодушно позволив тим мирянам виготовити і прислати йому начерк відповідного листа до отців парохів, який, після його апробати, обіцяв розіслати отцям парохам. Коли отці парохи дістануть той лист і будуть виконувати доручення Митрополита Стефана та як за прикладом Митрополита Стефана підуть усі інші наші Владики, то цей почин нашого Митрополита Стефана стане переломовою і зворотною подією у боротьбі за збереження української родини, яка є джерелом та підставою існування української нації і української Церкви. Тому ми всі очікуємо на апробату та розіслання того листа Митрополитом Стефаном.

● РІЗНЕ ●

■ REAL ESTATE ■

●FUNERAL DIRECTORS●